

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10. 3. 2016

Číslo: Ročník 26 (2016), Číslo 1

Sekce: Nové trendy

Název článku: Zaplatím kartou aneb Cesta Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové k online platbám

Autor: Hana Hornychová

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20160112>

Zaplatím kartou aneb Cesta Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové k online platbám

Hana Hornychová

„Zase upomínka. Ach jo... A zítra končí termín další knížce. Nejde to prodloužit. Ach jo... Musím co nejdřív do knihovny. Ach jo...“

Něco podobného se zřejmě odehrávalo v hlavách našich čtenářů, když zjistili, že jaksi neuhlídali konec výpůjční lhůty. Ve čtenářském kontě se objevil poplatek z prodloužení a ještě ke všemu končila výpůjční lhůta další knihy, která se nedala kvůli pokutě prodloužit. Nezbyvalo než naplánovat cestu do knihovny a poplatek na místě uhradit.

Od začátku roku 2015 máme pro naše čtenáře řešení. Když zjistí (obvykle večer doma), že ve čtenářském kontě přibyla pokuta za překročení výpůjční lhůty, stačí mít po ruce platební kartu aktivovanou pro platby na internetu. Uživatel je v elektronickém katalogu knihovny k online platbě veden od vstupu do čtenářského konta a hladce projde celou procedurou platební transakce. Výsledkem provedené platby je odblokování čtenářského konta, možnost prodloužit prošlé výpůjčky a možnost využít další služby knihovny (např. vzdálený přístup do databází).

Online platby jsou našimi čtenáři hojně využívané, svědčí o tom čísla za loňský rok (viz níže). Teď už víme, že rozhodnutí jít směrem k internetovým platbám bylo správné. Pro knihovnu to však byl krok do neznáma. Nešlo o zavedený způsob placení, netušili jsme, zda ho naši čtenáři budou vůbec využívat, nebylo otestované propojení platební brány s knihovním systémem.

Ještě že existují „VISKy...“. Projekt online plateb byl u nás financován částečně z dotace podprogramu 8/B, částečně vlastní spoluúčastí. Rozhodli jsme se použít programový balíček na propojení systému Aleph s platební bránou, který vytvořila Moravská zemská knihovna v Brně (ve stejné době ho také implementovala a testovala, byli jsme tedy alespoň s někým na jedné lodi). Po přidělení dotace jsme zahájili jednání s Komerční bankou. Výsledkem bylo uzavření smlouvy o přijímání platebních karet přes internet a založení testovacího účtu. Pro úplnost je třeba dodat, že byl pro naši knihovnu vygenerován certifikát obchodníka a banka podala žádost o registraci knihovny do asociace VISA a MasterCard. Tím jsme se oficiálně dostali na úroveň kteréhokoliv běžného e-shopu s právem poskytovat službu přijímání platebních karet přes internet. Kdo ví, třeba se to bude jednou hodit...

Implementace programového balíčku na propojení systému Aleph s platební bránou proběhla v roce 2014, ostrý provoz pro čtenáře byl zahájen v lednu 2015. Využití služby v provozu nás samotné překvapilo. Za rok 2015 bylo bezhotovostními platbami (platební terminál v knihovně a online platby přes internet) vybráno od čtenářů celkem 357 000 Kč. Z toho online platby činily 139 431 Kč. Pro srovnání: za rok 2014 se bezhotovostně (tehdy pouze terminálem v knihovně) vybralo od čtenářů 156 000 Kč. Analytik by jistě našel různá vysvětlení dvojnásobného nárůstu bezhotovostních plateb, ale nasazení online plateb by mezi nimi určitě bylo.

Ještě že existují „VISKy...“. Pokud by se některá z knihoven chtěla pustit do stejného dobrodružství, může na projekt rovněž využít dotaci z podprogramu 8/B. Předtím je však dobré podniknout několik důležitých kroků. Nejprve se zeptat dodavatele knihovního systému, zda pro daný systém již existuje propojení s platební bránou. Dále je třeba oslovit banku, u které má knihovna svůj účet, a zjistit podmínky zřízení platební brány a podmínky bezhotovostních plateb obecně (pokud podmínky v domovské bance nejsou přijatelné, je možné využít pro zřízení platební brány jinou bankovní instituci). Tato jednání je lépe absolvovat před samotným podáním projektu.

Pro naše uživatele přece uděláme cokoliv. Snad si na nás pak v dobrém vzpomenou. Třeba takhle: *„Zase upomínka. Nevadí. Zaplatím ji hned. A do knihovny zajdu stejně... a rád.“*

Kontakt na autorku: hana.hornychova@svkhk.cz

Web knihovny: www.svkhk.cz/

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz